
Број: 01-213-13/20/P-153-231

Датум: 17.09.2020. године

На основу одредби члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став 1. тачка 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске - ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10 и 107/19), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19), у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву Томишић Госпане из Лакташа, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се електрична енергија испоручује, односно у вези са обрачуном неовлаштене потрошње електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 153. редовној сједници, одржаној 17.09.2020. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. ОДБИЈА СЕ захтјев Томишић Госпане из Лакташа од 15.04.2020. године којим се оспорава Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-302174430-8169-14176 од 07.04.2020. године у износу од 2.356,10 КМ, на мјерном мјесту ЕД број 302174430, које се налази у мјесту Петошевци у Општини Лакташи, као неоснован.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

О б р а з л о ж е њ е

Дана 21.04.2020. године, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) примила је захтјев за рјешавање спора Томишић Госпане из Лакташа од 15.04.2020. године (у даљем тексту: подносилац захтјева), као и допуне овог захтјева од 18.05.2020. године и 09.06.2020. године, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука (у даљем тексту: противна страна) у вези са тарифама по којима се електрична енергија испоручује, односно у вези са обрачуном неовлаштене потрошње електричне енергије. У захтјеву се наводи да је противна страна сачинила обрачун неовлаштене потрошње у износу од 2.356,00 КМ, након што је контролом исправности бројила од стране Републичког завода за стандардизацију и метрологију, утврђено да је контролисано бројило неисправно и да су на истом предузимане недозвољене радње. Подносилац захтјева је истакао да он, као ни чланови његовог домаћинства нису предузимали никакве недозвољене радње на бројилу, те да редовно плаћа испоручену електричну енергију. Како тврди да није

предузимао недозвољене радње на мјерном мјесту, подносилац сматра да није дужан да плати сачињени обрачун неовлаштене потрошње.

Противна страна је на захтјев Регулаторне комисије, доставила изјашњење о захтјеву подносиоца, дана 24.07.2020. године. У изјашњењу је наведено да је подносилац захтјева од 02.02.2003. године евидентиран као крајњи купац у категорији потрошње "домаћинство", на мјерном мјесту ЕД број 302174430, те да је, дана 10.07.2014. године, закључио уговор о снабдијевању за ово мјерно мјесто. Противна страна је истакла да је, дана 25.12.2019. године, на овом мјерном мјесту извршена замјена бројила број 247912 и измјештање мјерног мјеста на стуб испред објекта, а замијењено бројило је достављено Републичком заводу за стандардизацију и метрологију ради контроле исправности. Наведени завод је извршио контролу исправности бројила и сачинио Извјештај о контролном прегледу бројила број 18/1.11/393-23-34/20 од 18.03.2020. године, на основу кога је сачињен обрачун неовлаштене потрошње у износу од 2.356,00 КМ, за период од годину. У изјашњењу је наведено да је претходна контрола мјерног мјеста ЕД број 302174430 вршена 22.12.2017. године, када је замијењено бројило на овом мјерном мјесту. Даље је указано да је подносилац захтјева, дана 21.04.2020. године, поднио приговор на обрачун неовлаштене потрошње, те да му је, дана 24.04.2020. године, достављен одговор на приговор. Противна страна је навела да није вршена обустава испоруке електричне енергије мјерном мјесту подносиоца захтјева као и да подносилац није извршио плаћање рачуна који му је фактурисан по основу неовлаштене потрошње.

Регулаторна комисија је оцијенила да су странке прибавиле довољно доказа на основу којих се може правилно и потпуно утврдити чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа, те је, на 151. редовној сједници, одржаној 20.08.2020. године, донијела закључак да се у овом спору донесе одлука у скраћеном поступку. На истој редовној сједници, Регулаторна комисија је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Закључак и нацрт рјешења су достављени странкама, те је остављена могућност да странке у року од осам дана доставе коментара на наведене акте. На интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије објављено је обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, са могућношћу подношења коментара. У остављеном року подносилац захтјева је доставио коментаре на нацрт рјешења у којима су углавном поновљени наводи који су већ изнесени у захтјеву. У коментарима је указано на високи износ обрачуна неовлаштене потрошње, с обзиром да је мјесечна потрошња електричне енергије на мјерном мјесту подносиоца до сада износила од 400 kWh до 600 kWh. Такође је поновљено да подносилац захтјева као ни остали чланови домаћинства нису предузимали недозвољене радње на мјерном мјесту, нити су одговорни за утврђене неправилности на бројилу. Подносилац захтјева је у коментарима предложио и да Регулаторна комисија на лицу мјеста утврди потрошњу апарата у домаћинству, те је истакао да су нетачни наводи да је неовлаштено трошена електрична енергија.

У поступку рјешавања овог спора извршен је увид у сљедећу документацију, коју су странке приложиле: Захтјев за рјешавање спора од 15.04.2020. године, Допуну захтјева за рјешавање спора од 18.05.2020. године, Допуну захтјева за рјешавање спора од 09.06.2020. године, Изјашњење противне стране на захтјев подносиоца број 3409/20 од 22.07.2020. године и број 1805/20-ЂБ од 14.07.2020. године, Уговор о снабдијевању од 10.07.2014. године, Потврду о замјени бројила од 22.12.2017. године, Записник о замјени бројила и пломбирању мјерног мјеста број 001/70149 од 25.12.2019. године, Декларацију о прикључку број 3021744430 од 13.07.2020.

године, Извјештај о контролном прегледу бројила број 18/1.11/393-23-34/20 од 18.03.2020. године, Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-302174430-8169-14176 од 07.04.2020. године, Детаљне податке о записнику и обрачунским параметрима неовлаштене потрошње од 25.12.2019. године, Обавјештење број 897/20–ЂВ од 08.04.2020. године, Приговор на обавјештење од 15.04.2020. године, Одговор на приговор број 961/20-ЂВ од 24.04.2020. године, рачуне за испоручену електричну енергију за мјерно мјесто подносиоца ЕД број 302174430, Енергетску картицу ЕД број 302174430 и Финансијску картицу ЕД број 302174430.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и увида у приложу документацију странака, утврђене су сљедеће чињенице:

- Подносилац захтјева је у евиденцијама противне стране евидентиран као крајњи купац у категорији потрошње "домаћинство", на мјерном мјесту ЕД број 302174430, преко кога се мјери електрична енергије за објект подносиоца у мјесту Петошевци, Општина Лакташи;
- Дана 10.07.2014. године, подносилац захтјева је са противном страном закључио уговор о снабдијевању за мјерно мјесто ЕД број 302174430;
- Дана 25.12.2019. године, извршена је замјена бројила на мјерном мјесту ЕД број 302174430, када је умјесто бројило број 247912, постављено бројило број 477819, што је констатовано Записником о замјени бројила и пломбирању мјерног мјеста број 001/70149 од 25.12.2019. године;
- Републички завод за стандардизацију и метрологију је извршио преглед и контролу бројила број 247912, којом приликом је утврђено да се на бројилу налази оштећен жиг завода број РС11БИХ 29 110, да је једна жица прекинута и увучена у пломбу, да је након скидања поклопца бројила утврђено да су пресјечени проводници секундара струјних трансформатора Р и С фазе, те да контролисано бројило није исправно, а што је констатовано Извјештајем о ванредном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-34/20 од 18.03.2020. године.
- Противна страна је сачинила обрачун неовлаштене потрошње, за период од годину дана, о чему је подносиоцу захтјева, достављен Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију у износу од 2.356,10 КМ од 07.04.2020. године;
- Подносилац захтјева је, дана 21.04.2020. године, доставио приговор на обрачуна неовлаштене потрошње на који му је противна страна, дана 24.04.2020. године, доставила одговор на приговор, у коме му је указано да се исти не може прихватити, те да се може обратити Регулаторној комисији;
- Противна страна није обустављала испоруку електричне енергије не мјерном мјесту ЕД број 302174430 након утврђивања неовлаштене потрошње;
- Подносилац захтјева није извршио плаћање износа који му је фактурисан по основу неовлаштене потрошње.

Из напријед наведених чињеница, утврђено је да је на мјерном мјесту подносиоца захтјева неовлаштено трошена електрична енергија, те да је противна страна имала основ да изврши обрачун неовлаштене потрошње, који је фактурисала подносиоцу захтјева. Наиме, на мјерном мјесту подносиоца захтјева ЕД 302174430

је, дана 25.12.2019. године, извршена замјена бројила, када је скинуто бројило број 247912, а постављено бројило број 477819, што је констатовано Записником о замјени бројила и пломбирању мјерног мјеста број 001/70149 од 25.12.2019. године. Замијењено бројило је након скидања, достављено Републичком заводу за стандардизацију и метрологију, ради провјере исправности бројила, као и провјере постављених жигова овог завода. Из Извјештаја о ванредном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-34/20 од 18.03.2020. године, који је сачињен након контроле бројила број 247912, утврђено је да се на бројилу налазио оштећен жиг завода број РС11БИХ 29 110, да је једна жица прекинута и увучена у пломбу, да је након скидања поклопца бројила утврђено да су пресјечени проводници секундара струјних трансформатора Р и С фазе, те да контролисано бројило није исправно.

С обзиром на стање које је утврђено контролом исправности бројила, а које је констатовано извјештајем Републичког завода за стандардизацију и метрологију, у овом случају је постојао основ за обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије, јер се ради о виду неовлаштене потрошње из одредбе члана 89. став 1. тачка б) Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12 и 81/19) - у даљем тексту: Општи услови, којим је прописано да се под неовлаштену потрошњу подразумијева и онемогућавање правилног регистровање преузете електричне енергије и снаге. Треба указати и да је Републички завод за стандардизацију и метрологију, на основу одредби члана 10. и 20. Закона о метрологији ("Службени гласник Републике Српске" број 33/16) надлежан да врши верификацију мјерила, те да обавља ванредне контролне прегледе мјерила која су у употреби, а на основу члана 24. овог закона. Дакле, у овом случају је утврђено да електрична енергија на мјерном мјесту подносиоца захтјева није правилно мјерена, као и да је разлог за неисправно мјерење, предузимање неовлаштених радњи на бројилу, односно то што је оштећењем жига на бројилу који је постављен од надлежне институције, био омогућен неовлаштен приступ у унутрашњост бројила и предузимање неодозвољених радњи, тј. кидање жице секундара струјног трансформатора Р и С фазе, чиме је онемогућено правилно мјерење утрошене електричне енергије. Имајући у виду наведене неовлаштене радње на бројилу којима је онемогућено исправно мјерење испоручене електричне енергије, противна страна је, на основу овлаштења из члана 92. став 5. Општих услова, дана 07.04.2020. године, сачинила Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-302174430-8169-14176 у износу од 2.356,10 КМ и исти заједно са Извјештајем о ванредном прегледу мјерила број 18/1.11/393-23-34/20 од 18.03.2020. године, доставила подносиоцу захтјева, актом број 897/20-ЂВ од 08.04.2020. године.

Као период за обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије, у овом случају, правилно је одређен период од годину дана од дана утврђивања неовлаштене потрошње, а на основу одредбе члана 90. став 2. и 3. Општих услова. У овом случају се није тачно могао утврдити почетак неовлаштених радњи из члана 89. Општих услова, па је обрачун неовлаштене потрошње извршен за период од годину дана од дана утврђивања неовлаштене потрошње, а на основу одредби члана 90. Општих услова.

С обзиром да се ради о неовлаштеној потрошњи на мјерном уређају, у овом случају је приликом израчуна обрачунске снаге за обрачун неовлаштене потрошње правилно примијењена одредба члана 91. став 2. тачка а) подтачка 3) Општих услова, којом је прописано да се обрачунска снага добија множењем мање вриједности номинале струје главног осигурача или уређаја за ограничење снаге или дозвољеног струјног оптерећења прикључног вода, са номиналним напоном, уколико је неовлаштена потрошња извршена на мјерном уређају. Противна страна

је обрачунску снагу од 17,25 kW утврдила множењем вриједности номиналне струје главног осигурача од 25 A и номиналног напона од 230 V, док је количину неовлаштено утрошене активне енергије за категорију "домаћинство" утврдила као производ обрачунске снаге и броја дана у мјесецу и четири часа дневно, а на основу одредбе члана 91. став 2. тачка в) Опшних услова. Противна страна је код обрачуна неовлаштене потрошње у овом случају примјенила и одредбу члана 92. став 8. Опшних услова, на основу које је извршено умањење количине електричне енергије, која је регистрована на мјерном уређају у периоду који је узет за обрачун неовлаштене потрошње. Имајући у виду напријед наведене одредбе Опшних услова којима је прописан начин обрачуна неовлаштене потрошње, неосновани су коментари подносиоца захтјева на висок износ обрачуна неовлаштене потрошње електричне енергије, јер је тај обрачун сачињен у складу са прописима. Такође су неосновани коментари подносиоца захтјева, у којима упоређује оно што је неупоредиво, односно упоређује износ обрачуна неовлаштене потрошње, са мањом потрошњом електричне енергије и рачунима за електричну енергију из претходног периода, с обзиром да је контролом надлежне институције утврђено да због предузетих неовлаштених радњи на бројилу није мјерена сва испоручена електрична енергија, те да је бројило неисправно. Не могу се прихватити ни приједлози подносиоца да се на лицу мјеста накнадно утврђује потрошња појединих потрошача у објекту подносиоца захтјева, јер то са становишта наведених прописа, којима је прописан начин утврђивања обрачунске снаге и количине неовлаштено преузете електричне енергије, уопште није релевантно за обрачун неовлаштене потрошње. Поред тога, подносилац захтјева може сам управљати својом потрошњом електричне енергије и сам одлучивати о броју и врсти потрошача унутар објекта и то стање се може стално мијењати и на исто се може утицати.

Потребно је указати и да је обрачун неовлаштене потрошње сачињен у складу са одредбама Опшних услова, који су донесени на основу одредбе члана 23. алинеја 6. и члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији утврђено је шта је предмет регулисања Опшних услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији јасно је прописано да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлаштено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате неовлаштено утрошене електричне енергије. Обрачуном неовлаштено преузете електричне енергије се утврђује количина испоручене електричне енергије у складу са прописима, будући да испоручена електрична енергија није правилно измјерена услјед предузимања неовлаштених радњи на мјерном мјесту.

С обзиром на наводе подносиоца захтјева, који су изнесени и у коментарима на нацрт рјешења, да подносилац и чланови његовог домаћинства нису предузимали недозвољене радње на мјерном мјесту, потребно је указати да то није релевантно за обрачун неовлаштене потрошње, нити се ова чињеница утврђује у овом поступку. Такође, тим коментарима се не може оспорити чињеница да је на мјерном мјесту подносиоца утврђено неовлаштено дјеловање на бројилу у циљу онемогућавање правилног регистрације преузете електричне енергије и снаге, а што је утврђено од стране Републичког завода за стандардизацију и метрологију, као надлежне институције. За утврђивање обавезе плаћања износа неовлаштено преузете електричне енергије, у складу са напријед наведеним одредбама Опшних услова, релевантна је чињеница да електрична енергија, у периоду који је обухваћен обрачуном неовлаштено преузете електричне енергије, због предузетих неовлаштених радњи на бројилу није правилно мјерена на мјерном мјесту ЕД

302174430, односно да је утврђено да се ради о виду неовлаштене потрошње из члана 89. став 1. тачка б) Општих услова.

Имајући у виду напријед наведено чињенично стање и наведени правни основ, одлучено је као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

Како се овај спор рјешава у скраћеном поступку и како су трошкови поступка били незнатни, те с обзиром да ниједна странка у поступку није поднијела захтјев за накнаду трошкова, Регулаторна комисија је, тачком 2. диспозитива овог рјешења, одлучила да свака странка сноси своје трошкове, које је евентуално имала у овом поступку, а на основу члана 27. став 2. Закона о електричној енергији.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09) и одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић